

DÔVODOVÁ SPRÁVA

B. OSOBITNÁ ČASŤ

K § 1

Ustanovenie vymedzuje predmet právnej úpravy tak, že sa týmto zákonom zriaďuje Fond na podporu cestovného ruchu ako právnická osoba na účel podpory ekonomickej, environmentálnej a sociálnej udržateľnosti cestovného ruchu a podpory infraštruktúry, ktorá slúži primárne na účely cestovného ruchu a udržateľného rozvoja regiónov.

Fond je zriadený zákonom s postavením verejnoprávnej inštitúcie. Fond predstavuje nástroj na podporu odolnosti a udržateľnosti cestovného ruchu a vytvára mechanizmy na rozvoj cestovného ruchu v regiónoch Slovenskej republiky ako všeobecne prospešný segment spoločnosti. Sídlo fondu sa navrhuje zriadiť v hlavnom meste Slovenskej republiky.

K § 2

Navrhované ustanovenie vymedzuje hlavné činnosti fondu, pod ktoré možno subsumovať najmä vytváranie podmienok pre návštevu destinácie, predĺženie pobytu turistov, zvyšovanie kvality služieb a ponuky produktov cestovného ruchu, a to prostredníctvom projektov podpory cestovného ruchu v prioritizovaných oblastiach v súlade so schválenou národnou koncepciou rozvoja cestovného ruchu. Ostatné činnosti fondu budú zahŕňať spoluprácu s medzinárodnými organizáciami a zahraničnými inštitúciami pôsobiacimi v oblasti cestovného ruchu, kontrolu plnenia zmluvných záväzkov a vymáhania pohľadávok. Projekty budú schvaľované správnu radou ako štatutárnym orgánom fondu a následne budú fondom monitorované.

K § 3

Štruktúra fondu sleduje zaužívané organizačné zabezpečenie fungovania osobitných fondov v Slovenskej republike. Organizačná štruktúra fondu pozostávajúca zo správnej rady, dozornej rady a riaditeľa vytvára optimálne podmienky na efektívne a transparentné riadenie fondu.

K § 4

Najvyšším orgánom fondu je správna rada, ktorá riadi činnosť fondu. Správna rada ako kolektívny orgán fondu rozhoduje o všetkých záležitostiach fondu, ak nie sú zverené do pôsobnosti riaditeľa fondu alebo dozornej rady. V mene fondu je oprávnený konať predseda správnej rady, ktorý je štatutárnym orgánom fondu, a ktorého v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností podpredseda správnej rady. V prípade, ak predseda správnej rady nie je vymenovaný alebo sa výkon jeho funkcie skončí a ešte nebude vymenovaný nový predseda správnej rady, sa ustanovuje, že rozsah jeho práv a povinností, bude do vymenovania nového predsedu správnej rady vykonávať podpredseda správnej rady.

Správna rada schvaľuje základné dokumenty fondu ako je štatút fondu, organizačný poriadok fondu, rokovací poriadok správnej rady. Medzi ďalšie dokumenty schvaľované správnu radou patria krátkodobé a strednodobé ciele fondu, ktoré nadväzujú na národnú koncepciu rozvoja cestovného ruchu, ktorú vypracúva Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Správna rada schvaľuje zásady poskytovania finančných prostriedkov formou príspevku a priority podpory udržateľného cestovného ruchu.

Ďalej schvaľuje zásady, spôsob a kritéria hodnotenia predkladaných žiadostí o poskytnutie príspevku na projekty. Na posudzovanie žiadostí o poskytnutie príspevku na účely podpory projektov zohľadňujúcich ekonomickú, environmentálnu a sociálnu udržateľnosť cestovného ruchu i na účely podpory projektov výstavby, modernizácie a rekonštrukcie udržateľnej a odolnej infraštruktúry cestovného ruchu, správna rada zriaďuje odborné komisie. Následne vymenúva a odvoláva ich členov. Fond schvaľuje projekty v sume najviac 5 000 000 eur a navrhuje projekty, ktoré nad sumu 5 000 000 eur schvaľuje vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“). Riaditeľ fondu predkladá na schválenie správnej rade rozpočet fondu na príslušné rozpočtové obdobie, zmeny rozpočtu fondu počas príslušného rozpočtového obdobia, výročnú správu a účtovnú závierku fondu overenú audítormi.

K § 5 až 7

Správna rada sa skladá z predsedu správnej rady a ôsmich členov správnej rady, ktorých vymenúva a odvoláva minister cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Spôsob vytvorenia a zloženia správnej rady zabezpečuje vyvážené rozhodovanie o smerovaní činnosti fondu a o rozpočtovaní jeho zdrojov za kooperácie zástupcu cestovného ruchu, zástupcov štátu, zástupcu Združenia samosprávnych krajov Slovenska, zástupcu Asociácie organizácie cestovného ruchu, zástupcu Asociácie hotelov a reštaurácií Slovenska, zástupcu Asociácie slovenských kúpeľov a zástupcu Združenia miest a obcí Slovenska. Zložením a počtom členov správnej rady je zabezpečená účasť zástupcov všetkých oblastí pôsobiacich v oblasti cestovného ruchu. Navrhované zloženie správnej rady utvára priestor pre transparentný verejný a odborný dozor nad praktickou realizáciou činnosti fondu, ako aj pre hospodárne a efektívne nakladanie s finančnými prostriedkami. Ustanovujú sa obligatórne náležitosti pre výkon funkcie člena správnej rady. Člen správnej rady musí spĺňať nasledovné podmienky pre výkon funkcie člena správnej rady, a to mať trvalý pobyt v Slovenskej republike, mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a byť bezúhonný. Z dôvodu predchádzania konfliktu záujmov a v záujme objektívneho výkonu funkcie sa taxatívnym spôsobom upravuje nezlučiteľnosť funkcie člena správnej rady s vymedzenými funkciami a povolaniami. V prípade vzniknutej nezlučiteľnosti funkcií má člen správnej rady bezodkladne písomne informovať predsedu správnej rady. Funkcia člena správnej rady je nezastupiteľná verejná funkcia a pre zabezpečenie jej odbornej činnosti a zvýšenie zodpovednosti jej rozhodovania je upravené aj finančné ohodnotenie výkonu funkcie člena správnej rady vo výške 1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Predsedovi správnej rady preto, že nesie väčšiu zodpovednosť v porovnaní s ostatnými členmi správnej rady, patrí popri mesačnej odmene aj funkčný príplatok. Funkčné obdobie člena správnej rady je 5 rokov, pričom zákon ustanovuje momenty skončenia členstva v správnej rade a zároveň taxatívne vymedzuje dôvody odvolania z funkcie. Ďalej sa upravuje situácia pre prípad nečinnosti subjektov, ktoré majú navrhovať členov správnej rady, v takom prípade rozhoduje minister aj bez návrhu, dôvodom je potreba funkčnej správnej rady. V nadväznosti na postavenie a kompetencie správnej rady sú upravené aj základné pravidlá a rozhodovanie správnej rady.

K § 8 až 10

Navrhované ustanovenia vymedzujú postavenie, právomoci a úlohy kontrolného orgánu fondu, ktorým je dozorná rada. Hlavnou úlohou dozornej rady je dohliadať nad činnosťou

a plnením povinností fondu z hľadiska dodržiavania právnych predpisov a vnútorných predpisov fondu s dôrazom na efektívne, hospodárne, účinné a účelné vynakladanie finančných prostriedkov a nakladanie s majetkom fondu. Dozorná rada sa skladá z predsedu dozornej rady a dvoch členov dozornej rady, z ktorých jeden člen je menovaný na návrh Ministerstva financií Slovenskej republiky a jeden člen na návrh Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky. Predsedu dozornej rady ako aj členov dozornej rady menuje a odvoláva minister. Rovnako ako pri správnej rade, tak aj v prípade dozornej rady sa upravuje situácia pre prípad nečinnosti subjektov, ktoré majú navrhovať členov dozornej rady. V takomto prípade rozhodne minister o vymenovaní aj bez návrhu. Zákon taxatívne vymedzuje podmienky, ktoré musí spĺňať každý člen dozornej rady. Nezlučiteľnosť výkonu funkcie v dozornej rade je rovnaká ako v prípade nezlučiteľnosti výkonu funkcie v správnej rade a súčasne člen dozornej rady nesmie byť členom správnej rady ani odbornej komisie. V prípade, ak nastane konflikt záujmov člena dozornej rady, je ustanovená povinnosť o tejto skutočnosti informovať predsedu správnej rady. Funkčné obdobie člena dozornej rady je 6 rokov, pričom zákon ustanovuje momenty skončenia členstva v dozornej rade a súčasne taxatívne vymedzuje dôvody odvolania z funkcie. Za výkon činnosti člena dozornej rady sa navrhuje mesačná odmena vo výške priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.

K § 11

S cieľom zvýšenia efektivity fungovania fondu sa zriaďuje orgán fondu, ktorým je riaditeľ. Riaditeľ je výkonným orgánom fondu, ktorého vymenúva a odvoláva správna rada schválením návrhu predsedu správnej rady na jeho vymenovania a odvolanie. Riaditeľ koná vo všetkých veciach v pôsobnosti fondu v rozsahu poverenia správnou radou a zabezpečuje organizačnú a administratívno-technickú činnosť fondu, riadi činnosť kancelárie, predkladá správnej rade ekonomické výstupy fondu a plní ďalšie úlohy v zmysle vnútorných predpisov fondu. Riaditeľ je v pracovnom pomere s fondom a činnosť vykonáva na základe zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov tak, ako ostatní zamestnanci fondu. Ďalej sa ustanovuje, že funkcia riaditeľa bude nezlučiteľná s členstvom v správnej rade, dozornej rade, odbornej komisii a s funkciou verejných a ústavných činiteľov podľa § 5 ods. 6. Osobitne sa v zákone upravujú predpoklady na výkon funkcie riaditeľa a spôsoby zániku tejto funkcie. Ustanovuje sa lehota 30 dní na predloženie návrhu na vymenovanie nového riaditeľa v prípade zániku jeho funkcie.

K § 12

Na zabezpečenie organizačného, personálneho, administratívneho a technického zabezpečenia činnosti fondu sa zriaďuje kancelária. Kancelária zabezpečuje administratívnu a technickú podporu odborným komisiám a preskúmava úplnosť predkladaných žiadostí, ktoré následne predkladá odborným komisiám. Kancelária tiež vyzýva žiadateľov o doplnenie žiadosti, ak je žiadosť neúplná.

K § 13 a 14

Za účelom posudzovania žiadostí o poskytnutie príspevku na projekt zameraný na účel podľa § 1 ods. 1 fond zriaďuje odbornú komisiu. V prípade potreby spracovania väčšieho rozsahu výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie príspevku na projekt a samotných žiadostí, fond môže zriadiť i ďalšie odborné komisie. Medzi hlavné činnosti odbornej komisie

patrí posudzovať žiadosti a navrhovať správnej rade podporu projektov vrátane výšky finančného príspevku, ktorý sa má poskytnúť na daný projekt. Odborné komisie sa skladajú z predsedu a najmenej dvoch členov, ktorých vymenúva a odvoláva predseda správnej rady. Zákon taxatívne definuje podmienky, ktoré musí spĺňať člen odbornej komisie, ako aj nezlučiteľnosť výkonu funkcie s funkciou predsedu správnej rady, člena dozornej rady a funkciou riaditeľa. Ďalej sa v zákone upravuje skončenie členstva v odbornej komisii a ustanovuje sa, že ďalšie podrobnosti o členstve (napr. funkčné obdobie členov) a o požiadavkách na odbornosť členov odbornej komisie upraví štatút odbornej komisie, ktorý schvaľuje správna rada.

K § 15

Upravuje sa, že členovia správnej rady, dozornej rady a členovia odbornej komisie musia pri výkone svojej funkcie konať neustranne a nesmú uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom. Upravuje sa tiež konflikt záujmov vo vzťahu k členovi správnej rady. Ďalej sa v spoločných ustanoveniach ustanovuje, že činnosť zamestnancov kancelárie, riaditeľa a členov odborných komisií považuje za výkon práce vo verejnom záujme.

K § 16

Navrhovaná úprava predstavuje rámcovú úpravu poskytovania finančných prostriedkov fondom na základe výzvy alebo v prípade, ak pôjde pri poskytovaní finančných prostriedkov o štátnu pomoc alebo minimálnu pomoc, na základe výzvy vyhlásenej na základe účinnej schémy pomoci podľa § 7 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) alebo ako pomoc ad hoc podľa § 8 zákona o štátnej pomoci, rešpektujúc pritom podmienky uvedené v čl. 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Fond poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom príspevku na projekt.

Navrhovaná právna úprava obsahuje vymedzenie výzvy na predkladanie žiadostí o podporu projektu, ktorá sa zverejňuje najmenej 30 dní pred termínom na doručenie žiadostí a zverejňuje sa na webovom sídle fondu. O poskytnutí príspevku rozhoduje správna rada fondu do 90 dní od termínu na doručenie žiadostí na základe návrhu odbornej komisie.

Správna rada rozhoduje aj o neposkytnutí príspevku. V takom prípade správna rada je povinná svoje rozhodnutie odôvodniť.

Návrh zákona ďalej upravuje podmienky neposkytnutia príspevku a podmienky, za ktorých je prijímateľ povinný príspevok vrátiť.

K § 17

Ustanovenie stanovuje bližšie podmienky poskytnutia príspevku na projekt, pričom rozlišuje tieto podmienky v závislosti od výšky poskytnutého príspevku, a to do a nad 5 000 000 eur. Na poskytnutie oboch príspevkov sa vyžaduje súhlas najmenej siedmich členov správnej rady. Na poskytnutie príspevku na projekt v sume vyššej ako 5 000 000 eur sa okrem tejto podmienky vyžaduje ešte schválenie poskytnutia príspevku vládou Slovenskej republiky.

Zároveň sa fond zaväzuje zabezpečiť poskytnutie príspevku na projekt do 60 dní od schválenia príspevku na projekt v závislosti od výšky sumy projektu.

K § 18

Žiadateľom o príspevok môže byť fyzická osoba, fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktoré spĺňajú podmienky výzvy.

Podmienky, ktoré musia žiadatelia spĺňať, sú bezúhonnosť, vrátane bezúhonnosti štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu, ak je žiadateľom právnická osoba, a nemožnosť požadovať finančné prostriedky na totožný projekt od iného subjektu. V odseku 3 sú definované ďalšie podmienky, za ktorých nie je možné žiadateľovi príspevok poskytnúť, ako napríklad nevysporiadané finančné vzťahy žiadateľa voči štátnemu rozpočtu, evidované nedoplatky voči daňovému úradu, colnému úradu, absencia existencie zápisu žiadateľa do registra partnerov verejného sektora, ak takúto povinnosť žiadateľ má, a podobne.

Ďalšou povinnosťou žiadateľa je predložiť štúdiu uskutočniteľnosti investície alebo koncesie v prípade, ak ide o projekt v sume viac ako 5 000 000 eur.

K § 19

Navrhované ustanovenie definuje proces predkladania a posudzovania žiadosti o poskytnutie príspevku ako aj jej povinné prílohy.

Po doručení žiadosti o poskytnutie príspevku, kancelária fondu overí, či žiadosť bola podaná oprávneným žiadateľom, formálnu správnosť žiadosti a jej úplnosť podľa výzvy, a to či žiadosť bola podaná riadne, včas a vo forme určenej fondom.

V prípade, ak žiadosť obsahuje nedostatky, kancelária vyzve žiadateľa na odstránenie nedostatkov v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 5 pracovných dní. Pokiaľ žiadateľ výzve nevyhoví, kancelária žiadosť vyradí, o čom následne zašle informáciu žiadateľovi a informuje o tom správnu radu na zasadnutí.

Žiadosť, ktorá spĺňa zákonné náležitosti, je postúpená kanceláriou na posúdenie odbornej komisii, ktorá preskúma žiadosť po obsahovej stránke vrátane úplnosti rozpočtu projektu súlad žiadosti s podmienkami poskytovania príspevku na projekt. Ak odborná komisia zistí nesúlad žiadosti s podmienkami poskytovania príspevku na projekt, poskytnutie príspevku neodporučí. Pri výzvach, kde je možné žiadosť vyhodnotiť „administratívne“ na základe objektívnych overiteľných údajov možno upustiť od ich vyhodnocovania odbornou komisiou.

K § 20

Ustanovenie zavádza administratívny poplatok za konanie fondu pri spracovaní žiadosti, ktorý predstavuje úhradu nákladov fondu spojených s administráciou a vyhodnocovaním žiadostí. Z ekonomických dôvodov sa ďalej navrhuje nevracať preplatok z poplatku, ak jeho výška nepresiahne 5 eur. Zároveň sa týmto spôsobom zníži administratívna náročnosť vracania malých súm žiadateľom. Administratívne poplatky platené a vyberané podľa tohto zákona sú príjmom fondu.

K § 21

Ustanovenie špecifikuje zákonné náležitosti zmluvy o poskytnutí príspevku na projekt zameraný na účel podľa § 1 ods. 1. V záujme právnej istoty zmluvných strán ako aj zabezpečenia kontrolných a sankčných mechanizmov v prípade porušenia zmluvných povinností, zmluva musí mať písomnú formu.

K § 22

Návrhom sa upravuje poskytnutie mimoriadneho príspevku na základe osobitnej výzvy, ktorého primárnym účelom je zmierniť následky mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného na celom území Slovenskej republiky v sektore cestovného ruchu. Ustanovujú sa náležitosti osobitnej výzvy, ktorých výpočet je exemplifikatívny. Na mimoriadny príspevok sa primerane aplikujú ustanovenia § 16 až 21 (t. j. uplatnia sa napr. finančné limity, kedy sa vyžaduje schválenie vládou, kvórum na schválenie správnou radou, primerane sa aplikujú náležitosti zmluvy, atď.). Mimoriadny príspevok, ktorý je štátnou pomocou alebo minimálnou pomocou, môže fond poskytnúť na základe osobitnej výzvy vyhlásenej na základe účinnej schémy pomoci alebo ho môže poskytnúť ako pomoc ad hoc.

K § 23

Navrhované ustanovenia definujú financovanie fondu a zásady hospodárenia a nakladania s majetkom fondu. Hlavný zdroj financovania fondu predstavujú príspevky zo štátneho rozpočtu, úroky z vkladov v bankách, výnosy zo zmluvných sankcií, administratívne poplatky, dary, dobrovoľné príspevky a iné príjmy. Finančné prostriedky fondu sa vedú na samostatnom účte v Štátnej pokladnici. Výdavky fondu na vlastnú prevádzku najviac vo výške 5% fond uhrádza zo svojich príjmov, ktorými sú príspevky zo štátneho rozpočtu.

V záujme transparentnosti hospodárenia sa fondu ukladá povinnosť mať účtovnú závierku a výročnú správu overenú audítorom a po schválení správnou radou musia byť zverejnené v registri účtovných závierok.

Uvádza sa, že fond vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami fondu podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 24

Ustanovenia vymedzujú príspevky zo štátneho rozpočtu, ktoré budú fondu poskytované z rozpočtovej kapitoly ministerstva. Zo štátneho rozpočtu poskytuje ministerstvo na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu minimálne vo výške 20 000 000 eur. Ministerstvo poskytne fondu príspevok na základe zmluvy o poskytnutí príspevku.

K § 25

Upravuje sa účel spracúvania osobných údajov, okruh dotknutých osôb a zoznam osobných údajov, ktoré je fond oprávnený spracúvať tak, aby spracúvanie osobných údajov fondom bolo v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. ES L 119, 4. 5. 2016) v platnom znení a zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ustanovenie ďalej upravuje definíciu bezúhonnosti v zmysle tohto zákona ako aj jej preukazovanie.

K § 26

Spoločné ustanovenie rieši vzťah konaní podľa tohto zákona a správneho konania podľa osobitného predpisu tak, že konanie podľa tohto zákona, t. j. konanie o poskytnutí príspevku,

na ktorý nie je právny nárok, nie je správnym konaním. Podľa všeobecného predpisu o správnom konaní postupuje fond pri doručovaní písomností.

K § 27

Prechodnými ustanoveniami sa upravujú termíny vymenovania členov správnej rady a dozornej rady, prvé zasadnutie správnej rady, vymenovanie členov odborných komisií a schválenie štatútu fondu.

K § 28

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2025.